

Joutsenmerkin kriteerit

Siivouspalvelut

Versio 4.0 • 4. kesäkuu 2024 – 30. elokuu 2024

Sisällysluettelo

Yhteystiedot	3
1 Mikä on Joutsenmerkitty siivouspalvelu?	4
2 Miksi valita Joutsenmerkki?	4
3 Mitä voidaan Joutsenmerkitä?	5
4 Joutsenmerkin hakeminen	6
5 Yleiset vaatimukset	7
6 Puhdistusaineet.....	9
7 Kuljetusvaatimukset	17
8 Resurssitehokkuus	19
9 Ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palveluiden käyttö	19
10 Pisteiden laskeminen	21
11 Laadunhallinta.....	22
12 Työympäristöä koskevat eettiset vaatimukset	23
13 Luvan ylläpitäminen	25
Joutsenmerkin säännöt palveluille	26
Valvonta	26
Kriteerien versiohistoria	26
Seuraava kriteerisukupolvi (sukupolvi 5)	26
Liite 1 Laskentaesimerkki: vuoden aikana siivottu neliömäärä.....	27
Liite 2 Siivouspalveluille olennaiset puhdistusaineet.....	28
Liite 3 Appendix for producers of non-ecolabelled cleaning products	29
Liite 4 Esimerkkejä perehdyttämisestä	30
Liite 5 Eettiset vaatimukset.....	32
Liite 6 Alihankkijat (jotka käyttävät muun muassa omia kemikaaleja) – vaihtoehto A kohdassa O24 Alihankkijoita koskevat vaatimukset	33
Liite 7 Alihankkijat (jotka tarjoavat vain työntekijät) – vaihtoehto B kohdassa O24 Alihankkijoita koskevat vaatimukset	34

076 Siivouspalvelut, versio 4.0, 4.6.2024

Tämä on käännös englanninkielisestä asiakirjasta. Ristiriitatapauksissa pätee alkuperäinen teksti. Tähän suomenkieliseen käännökseen ei ole sisällytetty kohtia niistä vaatimuksista, joissa on muita maita kuin Suomea koskevia kansallisia vaatimuksia.

Yhteystiedot

Pohjoismaiden ministerineuvosto päätti vuonna 1989 perustaa vapaaehtoisen ja virallisen ympäristömerkin. Alla olevat organisaatiot/yritykset vastaavat merkin toiminnasta kyseisten maiden hallitusten toimeksiannosta. Lisätietoja yritysten nettisivuilta.

Tanska

Ecolabelling Denmark
info@ecolabel.dk
www.svanemaerket.dk

Suomi

Ympäristömerkintä Suomi Oy
joutsen@ecolabel.fi
<https://joutsenmerkki.fi>

Ruotsi

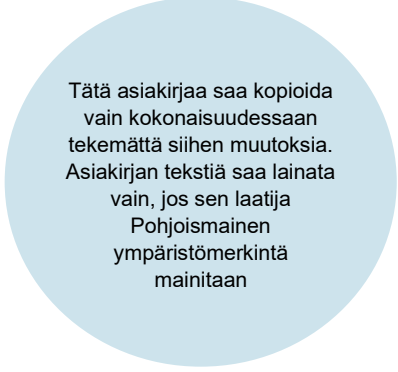
Ecolabelling Sweden
info@svanen.se
www.svanen.se

Islanti

Ecolabelling Iceland
svanurinn@ust.is
www.svanurinn.is

Norja

Ecolabelling Norway
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Tätä asiakirjaa saa kopioida
vain kokonaisuudessaan
tekemättä siihen muutoksia.
Asiakirjan tekstiä saa lainata
vain, jos sen laatija
Pohjoismainen
ympäristömerkintä
mainitaan

1 Mikä on Joutsenmerkitty siivouspalvelu?

Joutsenmerkitty siivouspalvelu täyttää kunnianhimoiset ympäristövaatimukset, ja sillä on kokonaisvaltainen lähestymistapa ympäristötyöhön. Siivouspalvelu vähentää kulutustaan ja optimoi toimiaan aktiivisesti ja järjestelmällisesti.

Joutsenmerkitty siivouspalvelu:

- Vähentää terveydelle ja ympäristölle aiheutuvia vaikutuksia sääntelemällä tiukasti kemikaalien käyttöä.
- Käyttää vähintään 95 % ympäristömerkittyjä puhdistusaineita.
- Minimoi kuljetusten ympäristövaikutukset.
- Edistää materiaalien kierrätystä ja resurssien kiertotalouden mukaista käyttöä lajittelemalla jätteet.
- Vähentää muovipussien kulutusta.
- Henkilökunnalle on annettu ympäristökoulutusta ja he tuntevat ympäristömyötäiset puhdistusmenetelmät.
- Omaa laatujärjestelmän, joka varmistaa hyvän siivouksen.
- Työskentelyolosuhteet vastaavat kansallisen työlainsäädännön vaatimuksia.

2 Miksi valita Joutsenmerkki?

- Siivouspalvelut voivat käyttää Joutsenmerkkiä markkinoinnissaan. Joutsenmerkki on erittäin tunnettu ja arvostettu Pohjoismaissa.
- Joutsenmerkki on kustannustehokas ja yksinkertainen tapa tiedottaa yrityksen ympäristötyöstä ja sitoutumisesta ympäristöasioiden hoitoon asiakkaille.
- Joutsenmerkki selventää tärkeimmät ympäristövaikutukset ja opastaa kuinka yritykset voivat vähentää päästöjä, luonnonvarojen käyttöä ja jätekuormitusta.
- Ympäristöystävällinen palvelu antaa yritykselle hyvät valmiudet viranomaisten tuleviin ympäristövaatimuksiin.
- Joutsenmerkin voidaan katsoa olevan suunnannäyttävä yrityksen ympäristötyölle.
- Joutsenmerkki asettaa ympäristövaatimusten lisäksi vaatimuksia myös tuotteen laadulle. Hyvä laatu on ympäristöteko ja Joutsenmerkki on myös laadun tae.

3 Mitä voidaan Joutsenmerkitä?

Yritykset, jotka tarjoavat tavallisia siivouspalveluita ja/tai ikkunanpesupalveluita, voivat saada Joutsenmerkin.

Hakija voi tarjota myös erikoissiivouspalveluita tai muita palveluita, joita nämä kriteerit eivät koske. Niitä ei kuitenkaan saa markkinoida osana Joutsenmerkittyjä siivouspalveluita.

Tavallisilla siivouspalveluilla tarkoitetaan sisätilojen puhtaanapidossa tarvittavaa säännöllistä siivousta. Tällaisiksi katsotaan esimerkiksi tarkastukset, jätehuolto, ylläpitosiivous ja ikkunoiden pesu sisäpuolelta. Tarkastamisella tarkoitetaan, että siivoustyöntekijät käyvät tilan läpi, arvioivat siivoustarpeen ja tyhjentävät roska-astiat. Vaatimukset koskevat myös moppien ja liinojen omatoimisessa tai ulkoistetussa pesussa käytettäviä pyykinpesuaineita.

Siivousta voidaan suorittaa työtiloissa, WC-tiloissa, ravintoloissa, hotelleissa, kouluissa, junien sisätiloissa, sairaaloissa, lentokoneissa ja yksityiskodeissa, näihin kuitenkaan rajoittumatta.

Ikkunan pesulla tarkoitetaan julkisivuikkunoiden puhdistamista (sisä- ja ulkopuolelta).

Jos yritys tarjoaa sekä tavallisia siivouspalveluita että ikkunanpesua, molemmat palvelut voivat saada Joutsenmerkin. Kumpaakin palvelua tarjoavat yritykset eivät voi kuitenkaan hakea ympäristömerkkiä vain ikkunanpesupalvelulle. Tällaisissa tapauksissa tavallisella siivouspalvelulla on oltava ympäristömerkki, jotta ikkunanpesu voi kuulua ympäristömerkittyyn palveluun. Yritys voi hakea Joutsenmerkkiä vain tavalliselle siivouspalvelulle. Sillä ole velvollisuutta hakea merkkiä ikkunanpesulle. Ikkunanpesua voi markkinoida Joutsenmerkittynä ainoastaan sen sisältyessä lupaan.

Jos yritys tarjoaa vain ikkunoiden puhdistamista, palvelu voi olla Joutsenmerkitty.

Erikoissiivouspalvelut eivät kuulu tuoteryhmään. Pohjoismainen ympäristömerkintä katsoo erikoissiivouspalveluiksi seuraavat siivouspalvelut: desinfiointi, uima-altaan puhdistus, tahranpoisto matoista, lattianhoito (mukaan lukien kiillotus, vahaus, öljyäminen, vahanpoisto ja kivilattian kyllästys), huonekalujen kiillotus, purkan ja liiman poisto, uunin puhdistus, graffitin poisto, antistaattisten huoneiden siivous (ESD-lattiat), saneeraustyöt (kuten homeen ja asbestin poisto), onnettomuuksien (kuten tulvien ja tulipalojen) jälkeen tehtävät puhdistustyöt, ilmastointikanavien puhdistus ja teollisuuden tuotantotilojen puhdistus (kuten puhdistilat, elintarviketeollisuuden ja maatalouden tuotantotilat), julkisivujen pesu sekä rakennusten ja leikkaussalien perusteellinen puhdistus. Joissakin tapauksissa Joutsenmerkittyyn siivoussopimukseen kuuluvat alueet vaativat myös säännöllistä erikoissiivousta hygieniasyistä. Esimerkiksi ruokakauppojen keittiöalueet voivat edellyttää desinfiointia viranomaisvaatimusten mukaisesti. Pohjoismainen ympäristömerkintä hyväksyy, että siivouspalvelu voi tarjota sekä tavallista että erikoissiivousta. Sen on kuitenkin ilmoitettava selkeästi, että vain tavallisella

siivouspalvelulla on ympäristömerkintä. Tavallisessa siivouksessa ei saa käyttää desinfiointiaineita tai antibakteerisia tuotteita.

Sairaalasiivous voi saada Joutsenmerkin alueille, joilla tehdään tavallista siivousta. Hygieniasyistä erikoissiivousta edellyttävät alueet, kuten leikkaussalit, eivät sisälly tuoteryhmään, sillä ne on määritetty erikoissiivoukseksi.

Tarjottu kokonaissiivouspalvelu voi saada Joutsenmerkin. Hakija ei voi hakea Joutsenmerkkiä tietyille asiakkaille tai tietyille siivouspalvelukonseptille. Hakija voi hakea Joutsenmerkkiä alueellisille osastoille, jos ne ovat erillisiä taloudellisia tulosyksiköitä. Joutsenmerkitty alueellinen osasto on ilmoitettava selkeästi.

4 Joutsenmerkin hakeminen

Hakeminen ja maksut

Tietoa hakemusprosessista, eri lupatyypeistä ja maksuista tämän tuoteryhmän osalta saa Joutsenmerkkiorganisaatioiden kansallisilta kotisivulta, katso yhteistiedot tämän asiakirjan alussa.

Mitä vaaditaan?

Siivouspalveluiden ja ikkunoiden pesun (IP) kriteerit koostuvat pakollisista ja pistevaatimuksista. Pakolliset vaatimukset merkitään O + numero ja on aina täytettävä. Pistevaatimukset merkitään P + numero ja jokainen pistevaatimus antaa tietyn pisteen. Pisteet lasketaan yhteen ja luvan saamiseksi on saavutettava tietty pistemäärä.

Ikkunoiden pesun on täytettävä kaikki pakolliset vaatimukset, jotka on merkitty (IP), eli kaikki O- ja P- vaatimukset, paitsi P1, O15 ja O16. Ikkunanpesua voi markkinoida Joutsenmerkittynä vain, jos ikkunanpesu sisältyy lupaan.

Vaatimustekstissä kuvataan myös, kuinka hakijan on osoitettava kunkin vaatimuksen täyttyminen. Tätä kuvataan seuraavilla kuvakkeilla:

- Liitä
- Lataa/Upload
- Lataa/Download
- Ilmoita tiedot sähköisessä hakemuksessa
- Tarkistetaan paikan päällä

Joutsenmerkin saamiseksi on:

- Kaikkien pakollisten vaatimusten tulee täytyä.
- Minimimäärä pisteitä on saavutettava palvelutyypin mukaan. Käytä vaatimuksen O16 taulukkoa pisteiden laskemiseen.

- Pohjoismaisen ympäristömerkinnän tulee suorittaa tarkastus paikan päällä.

Kaikki Pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle toimitetut tiedot käsitellään luottamuksellisesti. Tuotteiden toimittajat voivat toimittaa dokumentaatiota suoraan Pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle, ja myös nämä tiedot käsitellään luottamuksellisesti.

Luvan voimassaoloaika

Ympäristömerkin käyttöoikeus on voimassa niin kauan kuin tuote täyttää vaatimukset tai kunnes kriteereiden voimassaoloaika päättyy.

Ympäristömerkinnällä on oikeus pidentää kriteereiden voimassaoloaika sekä tarkistaa kriteereiden sisältöä. Mikäli kriteereitä pidennetään, myös luvan voimassaoloaika pidennetään automaattisesti ja luvanhaltijaa tiedotetaan asiasta.

Ympäristömerkintä ilmoittaa uusista tämän jälkeen voimaan tulevista vaatimuksista viimeistään vuotta ennen kriteereiden päättymispäivää. Näin luvanhaltijalle annetaan mahdollisuus uusien käyttö lupansa.

Tarkastus paikan päällä ja muut valvontatoimenpiteet

Hakemuksen yhteydessä Pohjoismainen ympäristömerkintä tarkistaa paikan päällä, että vaatimukset täytetään. Tarkastuskäynnin yhteydessä on voitava esittää laskelmien perusteet, lähetettyjen todistuksien alkuperäiskappaleet, mittauspöytäkirjat, ostotilastot ja vastaavat, jotka vahvistavat vaatimusten täyttymisen.

Lisätiedot

Pohjoismainen ympäristömerkintä antaa mielellään lisätietoja. Lisätietoa ja apua hakemiseen (kuten laskentataulukot ja sähköiset oppaat) löytyy kunkin maan Ympäristömerkintäorganisaation kotisivuilta. Katso yhteystiedot tämän asiakirjan alussa.

5 Yleiset vaatimukset

01 Yrityksen ja palvelun kuvaus (IP)

Hakijan tulee kuvata yritys ja sen tarjoamat siivouspalvelut Pohjoismaisen ympäristömerkinnän ”Template for reporting requirements” -mallin mukaisesti, joka on ladattavissa Nordic Ecolabelling Portalista.

Alihankkijoiden käyttö on kuvattava.

”Alihankkijoilla tarkoitetaan siivouspalveluiden palveluntarjoajia (ulkoisia yrityksiä, jotka tarjoavat palveluita suoraan hakijan asiakkaille hakijan toimeksiannosta ja hakijan lukuun ja riskillä).

Alihankkijoita koskeva vaatimus O24 on täytettävä.

- Kuvaus yrityksestä ja siivouspalveluista ”Template for reporting requirements” -mallin mukaisesti.

02 Siivottava pinta-ala neliömetreinä (IP)

Siivouspalvelu:

Hakijan tulee laskea siivottavan lattiapinta-alan määrä neliömetreinä vuodessa. Käytä välilehteä "Square metres" taulukossa "Template for reporting requirements".

Vuodessa siivottavien neliömetrien määrä lasketaan sopimusten perusteella, joissa on määritetty siivoustiheys ja siivottavat neliömetrit.

Siivottavalla lattiapinta-alalla neliömetreinä tarkoitetaan "tavallisen siivouksen" mukaan siivottavan pinta-alan määrää.

Laskelmissa ei tule ottaa huomioon erikoissiivousta tai lattianhoitoa (eikä ikkunanpesua).

Katso laskentaesimerkki liitteessä 1.

Jos hakijalla ei ole tietoa siivoustiheydestä ja neliömetreistä, siitä on ilmoitettava. Vuosittaisten neliömetrien määrän on tässä tapauksessa perustuttava kokopäiväisten työntekijöiden määrään. Yhden kokopäiväisen työntekijän arvioidaan siivoavan 430 000 m².

m² vuodessa = kokopäiväisten työntekijöiden määrä × 430 000 m²

Ikkunanpesu:

Hakijan on kuvattava, miten ikkunoiden pesusta sisä- ja ulkopuolelta pidetään kirjaa.

On kuvattava, miten siivouspalvelu mittaa työn suorittamista. Käytetäänkö yksikkönä esimerkiksi neliömetrejä, ikkunoiden määrää, kerrosten määrää tai vastaavaa.

Siivouspalvelut:

- Laskelma siivottavista neliömetreistä, mikä perustuu kaikkiin asiakkaisiin ja missä näkyy viikossa tai kuukaudessa siivottujen neliömetrien määrä kerrottuna vuositasoa vastaavaksi. Käytä "Template for reporting requirements" -mallin "Square metres" -välilehteä.
- Kopio vähintään kolmesta sopimuksesta, joissa näkyy neliömetrien määrä.
- Tarkistetaan paikan päällä.
Vaihtoehto:
  - Laskelma siivottavista neliömetreistä kokopäiväisten työntekijöiden määrän mukaan. Käytä laskelmassa "Template for reporting requirements" -mallin "Square metres" -välilehteä.
  - Yhteenveto työntekijöistä, mistä käy ilmi kokopäiväisten työntekijöiden osuus.
  - Selvitys siitä, miksi hakija ei voi antaa tietoja siivoustiheydestä tai asiakaskohtaisista neliömetreistä.

Ikkunanpesu:

- Kuvaus vaatimuksen mukaisesta ikkunanpesuyksiköiden kirjanpitojärjestelmästä.
- Kopio vähintään kolmesta sopimuksesta, joissa näkyy, miten ikkunanpesupalvelu mittaa työn suorittamista.

6 Puhdistusaineet

03 Puhdistusaineiden tiedot (IP)

Yleiskuvaus kaikista käytetyistä puhdistusaineista. Tähän sisältyvät:

- Tavallinen siivous
- Pyykinpesuaineet, sekä omatoimisessa ja ulkoistetussa pesussa käytettävät
- Ikkunanpesu
- Käsitelty vesi
- Erikoissiivous

Nimi, valmistaja, käyttötarkoitus, ympäristömerkki ja lupanumero (jos on) on ilmoitettava.

Käytä ”Template for reporting requirements” -mallin ”Cleaning products” -välilehteä.

Tavallinen siivous: kaikki lattioiden ja pintojen ylläpitosiivouksessa käytettävät tuotteet, eli yleispuhdistusaineet, vahvasti emäksiset puhdistusaineet, saniteettitilojen puhdistusaineet, happamat puhdistusaineet / kalkinpoistoaineet, alkalinen vesi, probioottivesi, lattianhoitoaineet (ylläpitotuotteet), spray-tuotteet ja vaahdonestoaineet.

Pyykinpesuaineet: kaikki tekstiilien omatoimisessa ja ulkoistetussa pesussa käytettävät tuotteet, mukaan lukien moppien ja liinojen kyllästysaineet.

Ikkunanpesu: Kaikki ikkunanpesussa käytettävät tuotteet. Deionisoitua/demineralisoitua vettä, kuten ”ultrapuhdasta vettä”, pidetään ”käsiteltyinä vetenä”. Katso määritelmä alta.

Käsitelty vesi: Käsiteltyä vettä ovat deionisoitu ja demineralisoitu vesi sekä muut vaarattomia aineita pieniä määriä sisältävät vedet, jotka eivät sisällä pinta-aktiivisia aineita. Joutsenmerkki arvioi jokaisen käsitellyn veden erikseen ja päättää sen sopivuudesta tuotetyypin mukaan.

Käsiteltyä vettä ei lasketa tavalliseksi puhdistusaineeksi, joten sitä ei oteta huomioon laskettaessa puhdistusaineiden kulutusta vaatimuksen O5 mukaisesti, eikä vaatimuksen O6 mukaisessa Joutsenmerkittyjen puhdistusaineiden osuudessa.

Vesi, johon on lisätty aktiivisia ainesosia, on tavallinen puhdistusaine.

Huomaa, että otsonoitua vettä (otsonivettä) ja sähkökemiallisesti aktivoitua vettä (ECA-vettä) ei saa käyttää vaaraluokitusten ja kiellettyjä ainesosia koskevien vaatimusten O9 ja O10 takia.

Erikoissiivous ei sisälly ympäristömerkittyyn palveluun: Kemikaalit, joita käytetään esimerkiksi desinfiointissa, uima-altaan puhdistuksessa, mattojen tahrannoistossa, lattianhoidossa (kiillotus, vahaus, öljyminen ja vahan/maalin poisto), huonekalujen kiillotuksessa, kivilattian kyllästämässä, purkan ja liiman poistossa, uunin puhdistuksessa, graffitin poistossa, antistaattisten huoneiden siivouksessa, saneeraustöissä, onnettomuuksien jälkeen tehtävissä puhdistustöissä, ilmastointikanavien puhdistuksessa ja teollisuuden tuotantotilojen puhdistuksessa (kuten puhdistilojen, elintarviketeollisuuden ja maatalouden tuotantotilojen puhdistuksessa), julkisivujen pesussa sekä rakennusten ja leikkaussalien perusteellisessa puhdistuksessa.

Otsonoidun veden (otsoniveden) ja sähkökemiallisesti aktivoidun veden (ECA-veden) käyttö on katsottava erikoissiivoukseksi. Niitä ei saa käyttää ympäristömerkityssä tavallisessa siivouksessa.

Esimerkkejä puhdistusaineista on liitteessä 3.

Käyttöturvallisuustiedotteet REACH-asetuksen (asetus 1907/2006 /EY) liite II mukaan ja käyttäjätiedot on oltava saatavilla digitaalisesti tai paperilla siellä, missä puhdistusaineita käytetään.

- Hankintaluettelo tällä hetkellä käytettävistä siivousaineista.
- Kaikkien puhdistusaineiden yleiskuvaus. Ilmoita nimi, valmistaja, tuotetyyppi, käyttötarkoitus, ympäristömerkki ja lupanumero (jos on).
Käytä ”Template for reporting requirements” -mallin ”Cleaning products” -välilehteä.
- Kerro, mistä siivouspalvelun käyttöturvallisuustiedotteet löytyvät.
- Käyttöturvallisuustiedotteet ja käyttäjätiedot tarkistetaan tarkastuskäyntien aikana.

04 Oikea annostelu (IP)

Valmistajan suositusten mukaisen oikean annostelun takaamiseksi, kaikkien työntekijöiden on käytettävä kemikaalien annostelulaitteita tai mittavälineitä. Yritysten, joilla on omat pesutilat ja pesukoneet liinojen ja moppien pesua varten, on myös käytettävä annostelulaitetta pyykinpesun yhteydessä. Tämän on oltava osa siivouspalvelun menettelytapoja.

- Kopio menettelytapohjeistuksesta.
- Tarkistetaan tarkastuskäyntien aikana.

05 Puhdistusaineiden kulutus (IP)

Tavallisten puhdistus- ja pyykinpesuaineiden kokonaiskulutus saa olla enintään 300 mikrolitraa/m².

Kulutus lasketaan Joutsenmerkityssä palvelussa käytettyjen tavallisten puhdistusaineiden kokonaistilavuuden (sisältää tuotteen sisältämän veden) sekä omatoimisessa ja ulkoistetussa pesussa käytettyjen pyykinpesuaineiden käytön mukaan.

Ikkunanpesussa käytettyjen tuotteiden tilavuus ei sisälly laskelmaan. Se on ilmoitettava erikseen.

Käytä ”Template for reporting requirements” -mallin ”Cleaning products” -välilehteä.

Jauhemaiset tekstiilipesuaineet huomioidaan laskennassa seuraavasti: 1 g vastaa 5 ml.

Erikoispuhdistukseen käytettävät puhdistusaineet voidaan jättää pois laskelmasta.

Käsiteltyä vettä ei lasketa mukaan.

Tuotteet, joita siivousyritys käsittelee asiakkaan puolesta ja jotka eivät liity suoraan siivouspalveluihin, kuten esimerkiksi konetiskiaineen täyttämistä asiakkaan tiskikoneisiin, käsitiskiaineen täyttämistä asiakkaan käyttöön tai nestesaippuan täyttämistä WC-tiloissa, ei lasketa mukaan.

Katso ”tavallisen siivouksen”, ”pyykinpesuaineiden” ja ”ikkunanpesun” kuvaus vaatimuksesta O3 ja puhdistusaineiden esimerkit liitteestä 3.

- Laskelma kulutuksesta vaatimuksen mukaisesti neliometriä kohden. Käytä ”Template for reporting requirements” -mallin ”Cleaning products” -välilehteä.
- Ostotilastot kaikilta kemikaalitoimittajilta. Ilmoita kemikaalin nimi ja ostettu määrä vuositasolla.
- Ilmoita ikkunan pesuun käytettävien puhdistusaineiden määrä erillään muusta kemikaalikulutuksesta.

Käytettäessä ulkopuolista pesulaa moppien ja siivousliinojen pesuun on seuraavat asiat dokumentoitava puhdistusaineiden kokonaiskulutuksen laskemisessa:

- Pesulan vahvistus siivousliinojen ja moppien pesussa käytetystä pesuaineesta per kilo. Vaihtoehtoisesti käytetään standardiarvoa 11 ml/kg.
- Pesulan vahvistus tai lasku, josta näkee pestävien moppien ja liinojen määrän per vuosi.

P1 Puhdistusaineiden kulutus

Hakija saa pisteitä **tavanomaisten puhdistusaineiden ja pyykinpesuaineiden** vähäisestä kulutuksesta.

Maksimissaan 5 pistettä on saavutettavissa.

Kulutus, mikrolitra / m ² siivottu ala	Pisteet
alle 50 mikrolitraa / m ²	5 p
51-100 mikrolitraa / m ²	4 p
101-150 mikrolitraa / m ²	3 p
151-200 mikrolitraa / m ²	2 p
201-250 mikrolitraa / m ²	1 p

Selvitys laskelmasta, katso O5.

Ikkunanpesussa käytettyjen puhdistusaineiden tilavuutta ei saa sisällyttää neliometriä kohden laskettuun kulutukseen.

- Laskelma puhdistusaineiden kulutukset vaatimuksen O5 mukaan

O6 Ympäristömerkittyjen puhdistusaineiden osuus (IP)

Vähintään 95 % siivouspalvelun käyttämästä tavallisesta siivouksesta, pyykinpesuaineista ja ikkunoiden puhdistuksesta on oltava ympäristömerkittyjä.

Käytä ”Template for reporting requirements” -mallin ”Cleaning products” -välilehteä.

Kulutus lasketaan ympäristömerkityssä palvelussa käytettyjen tavallisten puhdistusaineiden, ikkunanpesuaineiden sekä omatoimisissa ja ulkoistetussa pesussa käytettyjen pyykinpesuaineiden kokonaistilavuuden mukaan.

Ympäristömerkillä tarkoitetaan Joutsenmerkkiä, EU-ympäristömerkkiä tai Bra Miljöval -merkkiä.

Määrä lasketaan tilavuusprosentteina käytettyjen puhdistusaineiden (tavallinen siivous, tekstiilien pesu, ikkunanpesu) kokonaismäärästä vuodessa.

Katso vaatimuksessa O3 kuvaukset "Tavallinen siivous", "tekstiilien pesuaineet" ja "ikkunanpesu" ja esimerkkejä puhdistusaineista liitteessä 3.

Käsiteltyä vettä ei lasketa mukaan.

- Laskelma ympäristömerkittyjen kemikaalien osuudesta vaatimuksen mukaisesti. Käytä "Template for reporting requirements" -mallin "Cleaning products" -välilehteä.

P2 Ympäristömerkityt puhdistusaineet (IP)

Hakija saa pisteitä ympäristömerkittyjen **tavallisten puhdistusaineiden, pyykinpesuaineiden ja ikkunanpesuaineiden** suuresta käyttöosuudesta. Tämän vaatimuksen enimmäispistemäärä on 3 pistettä.

Ympäristömerkittyjen puhdistusaineiden osuus	Pisteet
Ympäristömerkittyjen osuus 100 tilavuusprosenttia	3 p
Ympäristömerkittyjen osuus 98-99 tilavuusprosenttia	2 p
Ympäristömerkittyjen osuus 97-98 tilavuusprosenttia	1 p

- Laskelma ympäristömerkittyjen tuotteiden kulutuksesta vaatimuksen O6 mukaisesti.

O7 Käsitellyn veden tiedot (IP)

Tämä vaatimus koskee vain yrityksiä, jotka käyttävät käsiteltyä vettä.

Tiedot erilaisista käsitellyistä vesistä, joita käytetään:

- määrä vuodessa
- valmistus paikan päällä tai osto valmiina
- käsittelytyyppi
- käyttöalue
- käytön syy

- Tiedot vaatimuksen mukaisesti.

O8 Käsitellyn veden valmistus (IP)

Tämä vaatimus koskee vain yrityksiä, jotka käyttävät käsiteltyä vettä.

- 100 käsitellyn vesilitran valmistukseen voidaan käyttää enintään 150 litraa vettä.

Tämä koskee sekä itse valmistettua että ulkopuolelta ostettua käsiteltyä vettä.

- Jos hakija valmistaa käsitellyn veden itse, käytössä on oltava menetelmä, joka varmistaa, että yrityksen käsitellyn veden järjestelmää huolletaan säännöllisesti ja vedenkulutus minimoidaan.

Tämä koskee kemikaalien (kuten granulaattien, suolatablettien ja ioninvaihtohartsin) lisäämistä, suodattimien ja kalvojen vaihtamista sekä laitteiden huoltamista käsitellyn veden optimaalista valmistusta varten.

- Asiakirja, joka osoittaa vaatimuksen täyttymisen.

- Vaatimuksen mukainen menetelmä

P3 Käsitelty vesi ja vedenkulutus (IP)

Tämä vaatimus koskee vain yrityksiä, jotka käyttävät käsiteltyä vettä.

Hakija saa pisteitä alhaisesta vedenkulutuksesta käsitellyn veden valmistukseen liittyen.

Tämän vaatimuksen enimmäispistemäärä on 2 pistettä.

Veden kulutus	Pisteet
≤ 130 litraa 100 puhtaan vesilitran valmistukseen	2 p
131-140 litraa 100 puhtaan vesilitran valmistukseen	1 p

☒ Veden kulutuksen dokumentointi vaatimuksen O8 mukaisesti.

O9 Ei-ympäristömerkityt puhdistusaineet, vaaraluokitus (IP)

Tavallisia puhdistusaineet, pyykinpesuaineet, käsitelty vesi ja ikkunanpesuaineet, joilla ei ole ympäristömerkkiä, eivät saa luokittua alla olevassa taulukossa kuvatuilla vaaralausekkeilla.

Huom.: pyykinpesuaineita ei tarvitse dokumentoida käytettäessä Joutsenmerkittyjä pesuloita.

Katso "tavallisten puhdistusaineiden", "pyykinpesuaineiden" ja "ikkunanpesun" kuvaus vaatimuksesta O3 ja puhdistusaineiden esimerkit liitteestä 3.

Vaatimus koskee myös puhdistus- ja kosteuspyyhkeitä, sekä moppeihin lisättyjä kemikaaleja kuten puhdistusaineampullit toimitusten yhteydessä. Vaatimus koskee lisäksi moppien ja siivousliinojen pesemisessä (sekä oma pesu että ulkoiset pesulat) käytettäviä kemikaaleja.

Taulukko 1 Tuotteen luokittelu

CLP-asetus 1272/2008		
Vaaraluokka	Vaaraluokka ja kategoria	Vaaralauseke
Vesiympäristölle vaarallinen	Acute category 1 Chronic categories 1-4	H400, H410, H411, H412*, H413
Välitön myrkyllisyys	Acute Tox 1-4	H300, H310, H330, H301, H311, H331, H302**, H312**, H332**
Kerta-altistumisesta ja toistuvasta altistumisesta aiheutuva elinkohtainen myrkyllisyys	STOT SE 1-2 STOT SE 3 (koskee vain spray-tuotteita) STOT RE 1-2	H370, H371 H372, H373 H335(koskee vain spray-tuotteita***)
Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa	Category 1A, 1B, 1C	H314 (koskee vain spray-tuotteita***)
Vaurioittaa vakavasti silmiä	Eye Dam.1 (koskee vain spray-tuotteita***)	H318 (koskee vain spray-tuotteita***)
Aspiraatiovaara	Category 1	H304
Hengitysteitä tai ihoa herkistävät aineet	Resp. Sens. 1, 1A tai 1B Skin Sens. 1, 1A tai 1B	H334, H317 tai EUH208-lausekkeella merkityt: "Sisältää (herkistävän aineen nimi). Voi aiheuttaa allergisen reaktion." ****
Syöpää aiheuttava	Category 1A/1B/2	H350, H351

Sukusolujen perimää vaurioittava	Category 1A/1B/2	H340, H341
Lisääntymiselle vaarallinen	Category 1A/1B/2/Lact	H360, H361, H362
Saattaa aiheuttaa hormonitoiminnan häiriötä ihmisessä	ED HH 1 ED HH 2	EUH380 EUH381
Epäillään aiheuttavan hormonitoiminnan häiriötä ympäristössä	ED ENV 1 ED ENV 2	EUH431 EUH431
Kertyy ympäristöön ja eläviin eliöihin, myös ihmisiin Hitaasti hajoava, biokertyvä ja myrkyllinen Erittäin hitaasti hajoava ja erittäin biokertyvä	PBT vPvB	EUH440 EUH441
Voi aiheuttaa vesivarojen pitkäkestoista/erittäin pitkäkestoista hajakuomitusta Hitaasti hajoavat, kulkeutuvat ja myrkylliset Erittäin hitaasti hajoavat ja erittäin kulkeutuvat	PMT vPvM	EUH450 EUH451

Huomaa, että valmistaja vastaa tuotteen luokituksesta.

*Tekstiilien pesuaineet, jotka sisältävät vetyperoksidia (CAS-nro 7722-84-1) saavat poikkeuksen luokitukselle H412, jos annostelu tapahtuu automaattisen annostelujärjestelmän avulla.

**Ammattikäytön tuotteet voidaan luokitella H302, H312 ja H332, jos pakkaus on suunniteltu niin, että käyttäjä ei joudu kosketuksiin tuotteen kanssa.

*** Spraypullot tai vastaavat, jotka on varustettu sellaisilla suuttimilla, joista ei muodostu suihkepilveä voidaan merkitä lausekkeilla H335 ja H318.

**** Vaatimus ei koske tekstiilipesuaineita, jotka luokitellaan lausekkeilla H334, H317 tai lausekkeella EUH 208 ja tarkennuksella "Sisältää (herkistävän aineen nimi). Voi aiheuttaa allergisen reaktion." entsyymisisällön perusteella. Tämä edellyttää kuitenkin, että entsyymit ovat kapseloituina tai nestemäisessä muodossa.

- Liite 4 tai vastaava vakuutus täytettynä ja allekirjoitettuna.
- Tuotteen käyttöturvallisuustiedote REACH-asetuksen (asetus 1907/2006 /EY) liite II mukaan.
- Jos tuote on luokiteltu vaara-lausekkeilla H302, H312 tai H332: tuotepakkauksen tekninen kuvaus ja tuotteen käyttöohje, joista käy ilmi, miten käyttäjä voi välttyä joutumasta kosketuksiin tuotteen kanssa.
- Siivousyrityksen selvitys siitä, että vaaralausekkeilla H318 ja H335 merkittyjä tuotteita ei käytetä spraypulloissa laimennettuina tai laimentamattomina.

O10 Ympäristömerkittömät puhdistusaineet: aineet, joita ei saa sisältyä (IP)

Seuraavia aineita tai aineryhmiä ei saa sisältyä **tavallisiin puhdistusaineisiin, pyykinpesuaineisiin, käsiteltyyn veteen ja ikkunanpesuaineisiin**, jotka eivät ole ympäristömerkittyjä. Epäpuhtauksia ei lasketa sisältyviksi aineiksi, eivätkä vaatimukset siten koske niitä. Sisältyvien aineiden ja epäpuhtauksien määritelmä on liitteessä 3.

Vaatus koskee myös puhdistusliinoihin ja/tai liinoihin ja moppeihin lisättyjä puhdistusaineita (kosteamoppien puhdistusaineampullit, antibakteerinen ja/tai nanohopeapinnoite). Myös moppien ja liinojen pesussa käytettävät pyykinpesuaineet (sekä omatoimisessa pesussa että ulkoisissa pesuloissa) otetaan huomioon. Jos tuotteet pestään Joutsenmerkityissä pesuloissa, käytettyjä pesuaineita ei tarvitse dokumentoida.

- Alkyylifenolit (AP), kuten butyylihydroksianisoli (BHA, CAS-nro 25013-16-5), alkyylifenolietoksylaatit (APEO) ja muut alkyylifenolijohdannaiset (APD)

Poikkeus hajusteiden BHT:lle (CAS-nro 128-37-0), kun määrä hajusteessa on ≤ 100 ppm edellyttäen, että tuotteen sisältämä määrä on ≤ 1 ppm.

- Bentsalkoniumkloridi (CAS-nro 63449-41-2)
- Bisfenolit ja bisfenolijohdannaiset, jotka kuuluvat 34 aineen ryhmään, joiden Euroopan kemikaalivirasto (ECHA) on tunnistanut vaativan lisäsääntelytoimia EU:n riskien hallinnassa. Niiden tiedetään häiritsevän tai mahdollisesti häiritsevän ihmisten ja ympäristön hormonitoimintaa, tai ne voidaan tunnistaa lisääntymismyrkyllisiksi. 1
- Boorihappo, boraatit ja perboraatit
- Lineaariset alkyylibentseenisulfonaatit (LAS)
- Etyleenidiamiinitetraetikkahappo* (EDTA, CAS-nro 6381-92-6) ja sen suolat sekä dietyleenitriamiini (DTPA, CAS-nro 67-43-6) ja sen suolat.
- Nanomateriaalit/partikkelit**
- Nitromyskit ja polysykliset myskiyhdisteet
- NTA (nitrilotrietikkahappo), CAS-nro. 139-13-9 ja sen suolat
- Mikromuovit
- Metyylidibromiglutaronitriili (MG, CAS-nro 35691-65-7)
- Optiset valkaisuaineet
- Orgaaniset klooriyhdisteet, hypokloriitit ja hypokloorihapoke
Poikkeus: kompleksinmuodostajat, kuten MGDA ja GLDA, voivat sisältää NTA:ta epäpuhtautena raaka-aineessa alle 0,2 %:n pitoisuuksina, jos lopputuotteen pitoisuus on alle 0,1 %.
- PBT- ja vPvB-aineet REACH-asetuksen liitteen XIII mukaisesti, mukaan lukien aineet, joita tutkitaan ECHA PBT -arviointiluettelon mukaisesti <https://echa.europa.eu/pbt/-/dislist/details/0b0236e1889ab857>
- Fosfaatit
- Ftalaatit (ftaalihapon esterit, CAS-nro 88-99-3)
- Poly- ja perfluoratut aineet (PFAS)
- Siloxaanit
- Hopea, kolloidinen hopea ja nanohopea
- Ehdokasluettelo erityistä huolta aiheuttavista aineista <https://www.echa.europa.eu/candidate-list-table>
- Triklosaani
- VOC

¹ Säädöstarpeiden arviointi: Bisfenolit, ECHA, 16. joulukuuta 2021: Osio 2.1: Bisphenols for which further EU RRM is proposed: <https://echa.europa.eu/documents/10162/c2a8b29d-0e2d-7df8-dac1-2433e2477b02>

Haihtuvat orgaaniset yhdisteet määritellään komission haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjen rajoittamista koskevan direktiivin 1999/13/EY mukaisesti yhdisteinä, joiden höyrynpaine > 0,01 kPa 20 °C:n lämpötilassa.

Poikkeus isopropanolille, etanolille (sisältäen denaturointiaineet) ja hajusteille. Huomaa, että hajusteiden, isopropanolin ja etanolin (sekä denaturointiaineiden) pitää täyttää tämän kriteeridokumentin kaikki muut vaatimukset.

- Mahdolliset tai tunnistetut hormonihäiritsijät EU-jäsenmaiden ”Endocrine Disruptor Lists” -luetteloiden I, II ja III mukaisesti:
  - <https://edlists.org/the-ed-lists/list-i-substances-identified-asendocrine-disruptors-by-the-eu>
  - <https://edlists.org/the-ed-lists/list-ii-substances-under-eu-investigation-endocrine-disruption>
  - <https://edlists.org/the-ed-lists/list-iii-substances-identified-asendocrine-disruptors-by-participating-national-authorities>

Huom. Ainetta, joka siirretään johonkin vastaavista ”Substances no longer on list” -aliluetteloista ja joka ei enää näy luetteloissa I–III, ei enää suljeta vaatimuksen ulkopuolelle. Poikkeuksena ovat aliluettelossa II olevat aineet, jotka on arvioitu asetuksen tai direktiivin mukaan, jossa ei ole sääntöjä ED-aineiden tunnistamiseen (kuten kosmetiikka-asetus). Kyseisten ED-aineiden ominaisuudet on silti voitu vahvistaa tai selvittää. Pohjoismainen ympäristömerkintä arvioi tilanteet tapauskohtaisesti aliluettelossa II ilmaistujen taustatietojen perusteella.

Kvaternaariset ammoniumyhdisteet, jotka eivät ole hajoa aerobisesti tai anaerobisesti**** (kuten DTDMAC, DSDMAC, DHTDMAC ja DADMAC).

** Nanomateriaalit/-partikkelit määritetään EU-komission suosituksen mukaisesti (2022/C 229/01)²:

”Nanomateriaali” tarkoittaa luonnollista materiaalia, sivutuotemateriaalia tai valmistettua materiaalia, joka sisältää hiukkasia joko vapaina, agglomeroituneina tai aggregoituneina ja jonka hiukkasista vähintään 50 prosenttia lukumääräperusteisen kokojakauman mukaisesti täyttää vähintään yhden seuraavista ehdoista:

(a) hiukkasen ulkomitoista yksi tai useampi on 1–100 nm;

(b) hiukkanen on pitkulainen, kuten tangon, kuidun tai putken muotoinen, ja kaksi sen ulkomitoista on alle 1 nm ja muu mitta on suurempi kuin 100 nm;

(b) hiukkanen on litteä ja yksi ulkomitoista on alle 1 nm ja muut mitat ovat suurempia kuin 100 nm. Hiukkasten lukumääräperusteisen kokojakauman määrittämisessä ei tarvitse huomioida hiukkasia, joiden vähintään kaksi ulkoista ortogonaalista ulkomittaa ovat suurempia kuin 100 µm. Materiaalia, jonka pinta-alan ja tilavuuden suhde on < 6 m² /cm³, ei saa kuitenkaan pitää nanomateriaalina.

Nanomateriaaleja ovat esimerkiksi ZnO, TiO₂, SiO₂, Ag ja Laponite, joiden nanopartikkelien pitoisuus on yli 50 %. Polymeeriemulsioita ei lasketa nanomateriaaleiksi.

☒ Liite 3 täytettynä ja allekirjoitettuna.

² [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0614\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0614(01)&from=EN)

O11 Hajusteet ja säilöntäaineet aerosolia muodostavissa spraytuotteissa (IP)

Aerosoleja muodostavat spraytuotteet, jotka sisältävät hajusteita ja/tai vaaralausekkeilla H317 tai H334 luokittuvia herkistäviä säilöntäaineita ei sallita manuaalisessa käytössä. Näihin sisältyvät käyttövalmiit tuotteet sekä tuotteet, jotka siivousyritys itse siirtää spraypulloihin/suihkepulloihin.

- Kuvaus menettelytavoista ja tuotteista, jotka osoittavat, että vaatimus täyttyy.
- Käytettävien puhdistusaineiden luetteloon tulee merkitä spraytuotteet tai suihkepulloihin täytettävät tuotteet. Käytä "Template for reporting requirements" mallin "Cleaning products" taulukkoa.

7 Kuljetusvaatimukset

Jos hakijalla ei ole kuljetusta osana päivittäistä liiketoimintaa, kuljetuksia koskevia vaatimuksia ei tarvitse huomioida. Tämä koskee esim. siivouspalveluita, jotka toimivat vain yhdessä paikassa kuten sairaalassa, yliopistossa tai vastaavissa.

O12 Ajoneuvojen hankinta (IP)

Uusien ajoneuvohankintojen (ostetut ja leasing-ajoneuvot) tulee kulkea biokaasulla/maakaasulla (CNG/CBG LNG/LBG), sähköllä tai vedyllä.

Poikkeus:

Ikkunanpesussa käytettävien nostimella ja/tai vesisäiliöillä varustettujen ajoneuvojen ei tarvitse täyttää vaatimusta, mutta niiden on noudatettava uusinta sovellettavaa Euro-luokitusta.

Vaatimus koskee kaikkia yrityksen omia tai vuokraamia ajoneuvoja, riippumatta siitä, ovatko ajoneuvot uusia tai käytettyjä.

Vaatimus koskee hakijan omia henkilöautoja tai leasingautoja, pakettiautoja ja muita ajoneuvoja, joita käytetään siivous- ja ikkunanpesupalveluiden yhteydessä. Vaatimus koskee siis työnjohtajien, toiminnasta vastaavien, siivoustyöntekijöiden, suunnittelijoiden, tarkastajien ja muiden työntekijöiden työtehtävissä käyttämiä ajoneuvoja.

- Hankintakäytännöt, joilla varmistetaan, että uudet hankitut ajoneuvot tai uudet leasing-ajoneuvot täyttävät vaatimuksen.

O13 Kuljetuksissa käytettävän polttoaineen enimmäismäärä (IP)

Vaatimus koskee kaikkia työnjohtajien, toiminnasta vastaavien, siivoustyöntekijöiden, suunnittelijoiden ja tarkastajien siivoustehtävissä/ikkunanpesussa käyttämiä ajoneuvoja.

Kuljetuksissa käytettävän polttoaineen kokonaismäärä ei saa ylittää 70 kWh/100 km.

Ikkunanpesussa käytettävien nostimella ja/tai vesisäiliöillä varustettujen ajoneuvojen ei tarvitse täyttää vaatimusta.

Käytä "Template for reporting requirements" mallin "Transportation" taulukkoa.

Polttoaineen kulutus muunnetaan energiaksi (kWh) kertomalla kulutus (litrat tai kg) seuraavilla muuntokertoimilla:

Polttoaine	Kulutussyksikkö	Muuntokerroin / Energia-arvo ³
Bensa	litra	8,6 kWh/litra
Diesel	litra	9,8 kWh/litra
HVO100	litra	9,4 kWh/litra
E85	litra	6,4 kWh/litra
Biokaasu/Maakaasu (CNG/CBG/LNG/LBG)	kg	13,5 kWh/kg
Sähkö	kWh	1 kWh/kWh
B100	litra	9,2 kWh/litra

Pohjoismainen ympäristömerkintä voi hyväksyä polttoaineelle (esim. kaasulle) alhaisempaan energia-arvoon perustuvan muuntokertoimen, jos se voidaan dokumentoida.

Käytettäessä yksityisautoja, joista maksetaan kilometrikorvausta, laskelma voidaan tehdä seuraavalla tavalla: voidaan joko käyttää kerrointa 11 litraa bensiiniä / 100 km, tai käyttää ajoneuvon annettua polttoaineenkulutusta WLTP (Worldwide harmonised Light vehicle Test Procedure) kerrottuna kertoimella 1.3.

- ☒ Kulutus kWh/100 km: Laskelma polttoaineen vuosikulutuksesta kuljetuksiin ajettua 100 kilometriä kohti. Yleiset tiedot ajoneuvon valmistajalta ajoneuvon polttoaineenkulutuksesta eivät riitä. Käytä "Template for reporting requirements" mallin "Transportation" taulukkoa.

ℙ Polttoaineen kulutus ja ajokilometrien määrä tarkistetaan tarkastuskäynnillä.

P4 Kuljetusten polttoaineenkulutus (IP)

Hakija saa pisteitä alhaisesta polttoaineen kulutuksesta.

Tästä voi saada enintään 4 pistettä.

Pistevaatus	Pisteet
Kuljetusten polttoaineenkulutus on alle 35 kWh/100 km	4 p
Kuljetusten polttoaineenkulutus on alle 45 kWh/100 km	3 p
Kuljetusten polttoaineenkulutus on alle 55 kWh/100 km	2 p
Kuljetusten polttoaineenkulutus on alle 65 kWh/100 km	1 p
100 % siistijöistä kulkee pyörällä tai käyttää julkisia liikennevälineitä siivouspaikkojen välillä.	4 p
Yli 50 % siistijöistä kulkee pyörällä tai käyttää julkisia liikennevälineitä siivouspaikkojen välillä.	2 p
100 % siivouspalvelun käyttämistä ajoneuvoista on sähkökäyttöisiä tai kulkee biokaasulla/maakaasulla.	2 p

- ☒ Dokumentaatio, joka osoittaa vaatimuksen täyttyvän. Laskelma polttoaineenkulutuksesta dokumentoidaan vaatimuksessa O12.

³ «Drivmedel 2022», Energimyndigheten 2023, ER 2023:19. <https://energimyndigheten.a-w2m.se/Home.mvc?ResourceId=216291>

8 Resurssitehokkuus

014 Lajittelu jätteen syntypaikalla (IP)

Siivouspalvelulla on oltava käytännöt, jotka varmistavat, että puhdistusainepakkaukset ja siivouspalvelun tuottamat jätteet kierrätetään. Jäte on lajiteltava sen syntypaikalla jakeisiin jätehuoltoyhtiön tarjoamien mahdollisuuksien mukaan.

Siivouspalvelulle olennaisia jätejakeita ovat esimerkiksi kova ja pehmeä muovi, paperi, pahvi ja tekstiilit näihin rajoittumatta.

On osoitettava, miten siivouspalvelun työntekijät varmistavat kierrätyksen.

- Käytännöt, jotka osoittavat, miten siivouspalvelun työntekijät toteuttavat kierrätyksen.

015 Muovipussien vähentäminen

Siivouspalvelulla on oltava käytännöt, jotka varmistavat muovipussien kulutuksen vähentämisen. Käytettävien muovipussien tulisi olla ympäristömerkittyjä tai kierrätysmateriaalista valmistettuja.

Käytettävien menetelmien on sisällettävä seuraavat:

- Keinot, joilla siivouspalvelu kannustaa asiakkaita vähentämään roska-astioiden määrää, pidentämään muovipussien vaihtoväliä sekä arvioimaan muovipussien tarvetta erityyppisissä roska-astioissa.
- Suunnitelma korvata ostettavat muovipussit ympäristömerkityillä tai kierrätysmateriaaleista valmistetuilla muovipusseilla.

Tässä tapauksessa ympäristömerkinnällä tarkoitetaan Sinistä enkeliä (Blauer Engel).

Muovipusseja käytetään jätteen keräämiseen ja kuljettamiseen, esimerkkinä roskakorien pienet pussit (5–10 l) sekä suuremmat siivouskärryjen pussit (100 l ja suuremmat).

- Käytännöt, jotka varmistavat vaatimuksen täyttymisen.

9 Ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palveluiden käyttö

016 Ympäristömerkittyjen pehmopapereiden ja kopiopapereiden osto

- Pehmopaperi: 100 % ostetusta pehmopaperista on oltava ympäristömerkittyä. Pehmopapereihin kuuluvat WC-paperit, talouspaperit ja paperipyyhkeet.
- Paino- ja kopiopaperit: 100 % ostetusta kopiopaperista on oltava ympäristömerkittyä.

Tämä vaatimus koskee siivouspalveluyrityksiä, jotka vastaavat asiakkaan ja oman käytön hankinnoista.

Ympäristömerkillä tarkoitetaan Joutsenmerkillä tai EU-ympäristömerkillä merkittyjä tuotteita.

- Selvitys, joka osoittaa, että hankitut pehmopaperit ovat ympäristömerkittyjä.
- Selvitys, joka osoittaa, että hankitut kopiopaperit ovat ympäristömerkittyjä.

P5 Ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palveluiden osto (IP)

Ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palveluiden käytöstä saa pisteitä alla olevan taulukon mukaisesti.

Tästä voi Saada enintään 6 pistettä.

Pisteet ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palveluiden käytöstä

Pistevaatus tuotteille ja palveluille	Ehdot	Pisteet
100 % asiakkaiden tiloissa käytettävistä siivousliinoista ja mopeista on ympäristömerkittyjä. 75 % asiakkaiden tiloissa käytettävistä siivousliinoista ja mopeista on ympäristömerkittyjä. Ympäristömerkillä tarkoitetaan Joutsenmerkittyjä ja EU-ympäristömerkittyjä tuotteita.	Tähän sisältyvät kaikista materiaaleista valmistetut liinat ja mopit.	2 p 1 p
100 % pesulapalveluista on ympäristömerkittyjä. Vähintään 75 % pesulapalveluista on ympäristömerkittyjä. Vähintään 50 % pesulapalveluista on ympäristömerkittyjä. Ympäristömerkillä tarkoitetaan Joutsenmerkittyjä ja EU-ympäristömerkittyjä tuotteita.	Ostetut pesulapalvelut.	3 p 2 p 1 p
Vähintään 50 % autopesusta suoritetaan Joutsenmerkityssä autopesupalvelussa.	Koskee siivousyrityksen autokannan pesua.	1 p
100 % asiakkaiden WC-tiloissa käytettävistä saippuista on ympäristömerkittyjä. Ympäristömerkillä tarkoitetaan Joutsenmerkkiä, EU-ympäristömerkkiä tai Bra Miljöval -merkkiä,	Tämä vaatimus koskee siivouspalveluyrityksiä, jotka vastaavat asiakkaan saippuan ostosta ja täytöstä.	2 p
100 % pehmapapereista on Joutsenmerkittyjä.	Siivouspalvelu on vastuussa sekä omista että asiakkaan ostoista ja täydennyksistä.	2 p
100 % asiakkaan tiloissa olevista käsipyyherullajärjestelmistä on ympäristömerkittyjä Joutsenmerkillä tai EU-ympäristömerkillä.	Siivouspalvelu on vastuussa asiakkaan käsipyyherullista.	1 p
100 % siivoushenkilöstölle ostetuista työvaatteista on ympäristömerkittyjä. Ympäristömerkillä tarkoitetaan Joutsenmerkkiä, EU-ympäristömerkkiä tai GOTS (Global Organic Textile Standard).	Koskee siivouspalvelun ostamia ympäristömerkittyjä työvaatteita, kuten pikeepaitoja, t-paitoja, housuja, huppareita ja takkeja.	1 p
100 % yrityksen ostamista kone- ja käsitiskiaineista on ympäristömerkitty Joutsenmerkillä, EU-ympäristömerkillä tai Bra Miljöval -merkillä.	Siivouspalvelu on vastuussa asiakkaan ostoista ja täydennyksistä	1 p
Siivouspalvelun ostamien muovipussien yhden pussiluokan kaikilla pusseilla on Sininen enkeli -ympäristömerkintä.	Siivouspalvelu on vastuussa sekä omista että asiakkaan ostoista ja täydennyksistä.	1 p
100 % ostetuista painotuotteista on peräisin Joutsenmerkitystä painoyrityksestä tai yrityksestä, jolla on EU:n ympäristömerkintä. Painotuotteita ovat esimerkiksi	Koskee yrityksen ympäristömerkitylle palvelulle ostamia painotuotteita, kuten mainoksia, esitteitä, muistivihkoja ja logolla varustettuja kirjepapereita.	1 p

mainokset, esitteet, muistivihot ja logolla varustetut kirjepaperit.	Lupanumero ja painoyrityksen nimi tarvitaan.	
Muu		
Innovatiiviset ympäristötoimet: Esimerkiksi toimet, jotka edistävät kierrätystä ja tuotteiden sekä laitteiden uusiokäyttöä. Kyseessä voivat olla käyttöään päässä olevat mikrokuitutuotteet, työntekijöiden tekstiilit, laitteet tai muut vastaavat. Pohjoismainen ympäristömerkintä määrittää, saako toimesta pisteitä.	Innovatiivisen ympäristötoimen kuvaus.	1 piste (enintään kaksi luokkaa)

- Kokonaiskuvaus siivouspalvelun ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palveluiden ostoista (ilmoita toimittaja, ja jos ympäristömerkitty: lupanumero) sekä laskelma ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palvelujen osuudesta suhteessa kokonaismäärään.

10 Pisteiden laskeminen

017 Saavutettuja pisteitä koskevat pakolliset vaatimukset (IP)

Palvelun on saavutettava vähintään alla olevassa taulukossa esitetty pakollinen pistemäärä.

Siivouspalvelun (SP) ja ikkunanpesun (IP) pisteet yhteensä.

Pistevaatimus	SP ja IP mukaan lukien kuljetus ja käsitellyn veden käyttö	SP ja/tai IP mukaan lukien kuljetus, ilman käsitellyn veden käyttöä	SP ilman kuljetusta	IP mukaan lukien käsitellyn veden käyttö	IP ilman käsitellyn veden käyttöä
P1 Puhdistusaineiden kulutus	5 p	5	5	-	-
P2 Ympäristömerkityt puhdistusaineet	3 p	3	3	3	3
P3 Käsitellyn veden kulutus	2 p	-	-	2	-
P4 Kuljetusten polttoainekulutus	4 p	4	-	4	4
P5 Ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palveluiden osto	6 p	6	6	6	6
Enimmäispisteet	20	18	14	15	13
Pakolliset pisteet	8	7	6	6	5

- Laskelma kokonaispistemäärästä. Vaatimuksen dokumentoinnissa voidaan käyttää ”Template for reporting requirements” -mallin ”Summary of points” -taulukkoa.

11 Laadunhallinta

O18 Siivouksen laadun arviointijärjestelmä (IP)

Hakijalla tulee olla siivouksen laadun arviointijärjestelmä, joka antaa objektiiviset ja toistettavat tulokset. Objektiivisuus ja toistettavuus voidaan saavuttaa esimerkiksi, jos asiakkaan ja hakijan käsitykset laatusosasta ja arvioidusta siivoustuloksesta ovat yhtenevät.

Hakijan on esitettävä kirjallisesti ainakin seuraavat asiat:

- Ohjaus- ja tarkastusmenettelyt.
Ohjeistuksen tulee sisältää tiedot siitä, miten työn laadunhallinnasta on sovittu, miten tulosten seuranta hoidetaan, missä kohteissa laatuarkkailua tehdään sekä ketkä suorittavat tarkastuksia ja mitä raportointijärjestelmää käytetään.
- Valvontaraporttien laadinnan menettely.

Jos hakijalla on siivouksen laadun arviointijärjestelmä Pohjoismaisen INSTA800-standardin "Siivouksen laatu – siivouksen laadun arvioinnin mittausjärjestelmä" mukaisesti, tämä vaatimus täyttyy.

Menettelytavat ja lomakkeet, joita käytetään siivouksen laadun arvioimisessa.

O19 Työohjeet (IP)

Hakijan on laadittava työohjeet kirjallisesti tai videolla. Näiden on katettava siivouspalveluun sisältyvät tehtävät.

Yleisimmistä siivoustehtävistä on oltava työohje, joka voi sisältää esimerkiksi jäljempänä esitetyt tiedot. Ohje on laadittava siten, ettei se estä työn vaihtelevuutta:

- lyhyt kuvaus työtehtävästä (esim. porrassiivous, wc-tilojen siivous jne.)
- tiheys: miten usein työ on suoritettava (esim. päivittäin, viikoittain tai vuosittain) tai että sovittu laatu on toteutettava.
- Siivottavat pinnat: mitkä tilan pinnat tulee siivota (esim. lattiat, seinät, kalusteet jne.)
- asianmukaiset menetelmät: kuvaus käytettävistä menetelmistä sekä laitteista, koneista ja puhdistusaineista (useat vaihtoehdot voivat olla asianmukaisia ja työntekijä valitsee sopivan riippuen mm. kohteen likaisuudesta)

Jos hakijalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä (ISO 9001 tai 14001 tai EMAS), joka kattaa ympäristömerkinnän piiriin kuuluvan siivouksen, vaatimuksen voi dokumentoida ympäristöjärjestelmää käyttäen.

Kirjalliset työohjeet.

Jos hakijalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä, hänen on toimitettava kopio sertifikaatista sekä kopio siitä järjestelmän kohdasta, joka kattaa työohjeet.

O20 Muutoksia, poikkeamia ja reklamaatioita koskevat käytännöt (IP)

Siivousyrityksen tulee käytäntöjen tai ohjeiden avulla varmistaa seuraavat:

- Yhteyshenkilön tulee ilmoittaa Joutsenmerkin vaatimuksiin vaikuttavista muutoksista kirjallisesti Pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle ennen muutosten toteuttamista. Tämä koskee esimerkiksi ei-ympäristömerkityissä tuotteissa, puhdistusaineissa tai siivousmenetelmissä tehtäviä muutoksia.

- Yhteyshenkilön tulee ilmoittaa Pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle välittömästi kirjallisesti odottamattomista poikkeamista, jotka vaikuttavat ympäristömerkin vaatimusten täyttymiseen.
- Hakijalla on järjestelmä reklamaatioiden ja valitusten käsittelemiseen.

☒ Kopio suunniteltuja muutoksia sekä odottamattomia poikkeuksia ja reklamaatioita koskevista menettelytavoista.

O21 Luvan ylläpito (IP)

Siivouspalvelun on huolehdittava siitä, että vaatimuksia noudatetaan jatkuvasti Joutsenmerkki-luvan voimassaoloaikana.

Vaatimuksiin liittyvää dokumentaatiota voidaan pyytää ja valvoa.

Pohjoismaisen ympäristömerkinnän tarkastuskäynti voi sisältää kaikkien vaatimusten tarkastelun tai vain osan siitä. Tähän liittyy tarkastuskäynti paikan päällä tai dokumentaatiota koskeva pyyntö. Tiedot seurannasta ja raportoinnin määräajasta annetaan etukäteen.

☒ Vahvistus, jonka mukaan yritys varmistaa vaatimusten noudattamisen Joutsenmerkki-luvan voimassaolon aikana.

12 Työympäristöä koskevat eettiset vaatimukset

O22 Henkilöstön perehdyttäminen (IP)

Hakijalla tulee olla uusien palvelutyöntekijöiden perehdyttämissuunnitelma, jonka lähtökohtana ovat seuraavat perusasiat:

- Perehtyminen puhdistusaineisiin, menetelmiin, laitteisiin ja koneisiin.
- Perehtyminen työterveyteen, työturvallisuuteen ja ympäristöön liittyviin asioihin.
- Koulutus taloudelliseen ajotapaan asianmukaiselle henkilöstölle, kuten tarkastajille, siivospäälliköille, siivoojille ja vastaaville, jotka ajavat päivittäin asiakkaiden luo.
- Perehtyminen jätehuoltoon.
- Koulutus puhdasvesilaitteiden käytöstä, mukaan lukien ergonomia työkenneltäessä korkealla tikkailla tai nostimella, sekä toimet veden kulutuksen vähentämiseksi.

Koskee siivouspalveluja, jotka käyttävät ikkunanpesussa ”käsiteltyä vettä”.

Perehdyttämissuunnitelmassa on oltava selkeä aikataulu sekä luettelo koulutukseen osallistuvista henkilöryhmistä. Perehdyttämissuunnitelmassa on oltava tavoite, kuinka pian työsuhteen alkamisen jälkeen perehdytyksen tulee alkaa.

Lisäksi vaaditaan lyhyt selostus perehdytyksen sisällöstä.

Lyhyempi perehdytys sallitaan sellaisten henkilöiden kohdalla, joilla on jo siivousalan tutkinto tai käytännön kokemusta siivousalalta.

EFCI:n ja UNI-Europan suosituksia perehdytysaiheista voidaan käyttää. Katso liite 6.

☒ Vaatimuksen mukainen koulutussuunnitelma.

O23 Eettiset vaatimukset (IP)

Seuraavat vaatimukset koskevat sekä omia työntekijöitä että palvelun suorittamisessa käytettäviä alihankkijoita. Vaatimukset koskevat kaikkia Joutsenmerkkiä hakevan siivouspalvelun työntekijöitä.

- Yrityksen on oltava arvonlisävero- ja työnantajarekistereissä sekä Suomessa myös ennakkoperintärekisterissä.
- Yrityksellä ei saa olla vero- tai viranomaismaksurästejä.
- Luvan hakijan on noudatettava osapuolten (työnantajaorganisaatio ja työntekijäorganisaatio/ammattiyhdistys) keskenään solmimia työehtosopimuksia*. Viitteet jäljempänä.

Vaihtoehto:

Palkoista, lomista, työajoista ja vakuutusturvasta, mukaan lukien eläketurvasta, on sovittavat vähintään yhdenvertaisesti edellä määritettyjen sopimusten ehtojen kanssa.

Suomi:

Kiinteistöpalvelualan työehtosopimus tai vastaava.

<https://www.pam.fi/tes/kiinteistopalvelualan-tyoehtosopimus/>

- Liite 5 allekirjoitettuna.
- Jos hakija ei noudata työehtosopimusta: kirjallinen sopimus/toimintaohje luvan saajan ja työntekijän/alihankkijan välillä, joka osoittaa, että luvan saaja noudattaa vähintään työehtosopimusten tai ammattiyhdistyksen vaatimuksia vastaavia ehtoja, joita voidaan mukauttaa kansallisesti.
- Toimenpiteet ja ohjelma sekä seuranta sopimusten/toimintaohjeiden noudattamisen varmistamiseksi.

O24 Vaatimukset alihankkijoille (IP)

A) Alihankkijoiden, jotka toimittavat palvelun/toimeksiannon kokonaisuudessaan (työntekijät, puhdistusaineet jne.) tulee täyttää toinen seuraavista vaatimuksista:

1. Alihankkija on Joutsenmerkitty siivouspalvelu.
2. Alihankkija täyttää Joutsenmerkin eettiset vaatimukset. Niiden puhdistusaineiden, joita alihankkija käyttää Joutsenmerkityn palvelun tarjoamisessa, tulee täyttää vaatimukset. Tämä osuus saa olla enintään 15 % hakijan liikevaihdosta.

Luvanhaltijan tulee määritellä asiakkaan kanssa tehtävässä sopimuksessa ne siivottavat kohteet, joista vastaa alihankkijayritys, joka ei ole ympäristömerkitty.

- Jos alihankkijalla on Joutsenmerkki, ilmoita nimi ja lupanumero. Muussa tapauksessa katso liite 6.
- Laskelma siitä, Kuinka suuren osuuden alihankkija/alihankkijat muodostavat hakijan liikevaihdosta. Mallia ”Template for reporting requirements” voi käyttää.
- Menettelytavat, joiden avulla varmistetaan, että Joutsenmerkin luvanhaltija määrittelee asiakkaan kanssa tehtävässä sopimuksessa siivottavat kohteet, joista vastaa alihankkijayritys, jolla ei ole Joutsenmerkkiä.

B) Alihankkijoiden, jotka tarjoavat vain työntekijöitä, tulee täyttää toinen seuraavista vaatimuksista:

1. Alihankkija on Joutsenmerkitty siivouspalvelu.
2. Alihankkija kuuluu hakijan koulutusohjelmaan (O21). Joutsenmerkittyyn palveluun kuuluvat siivotut neliömetrit (O2) sekä siihen liittyvät kuljetukset (O12), puhdistusaineiden käyttö (O5 and O6) sisällytetään hakijan omiin laskelmiin. Alihankkijan tulee täyttää seuraavat eettiset vaatimukset:
  - Alihankkijan omien työntekijöiden tulee suorittaa siivous. Alihankkija ei voi käyttää toista alihankkijaa.
  - Alihankkijan tulee olla arvonlisävero- ja työnantajarekisterissä sekä ennakkoperintärekisterissä.
  - Toiminnalla ei tule olla verojen tai lakisääteisten työnantajamaksujen osalta velkaa tai maksuja rästissä.
  - Työntekijöiden tulee käyttää näkyvillä olevaa nimikylttiä tai yrityksen korttia, jotta asiakas näkee palvelun suorittajan. Lisäksi työntekijöiden tulee tarvittaessa voida osoittaa henkilöllisyytensä voimassa olevalla henkilöllisyystodistuksella.

*On huomioitava, että Norjassa kaikkien siivouspalveluyritysten ja niiden alihankkijoiden on kuuluttava hyväksytyjen siivouspalveluyritysten rekisteriin.

- Jos alihankkija on Joutsenmerkitty, ilmoita nimi ja lupanumero. Muuten katso liite 8.

O25 Joutsenmerkin vaatimusten dokumentointi (IP)

Joutsenmerkin käyttöoikeuden haltijan on säilytettävä kaikki Joutsenmerkin käyttöoikeutta koskevat asiakirjat.

- Tarkistetaan paikan päällä.

13 Luvan ylläpitäminen

Luvan ylläpitämisen tarkoituksena on varmistaa, että olennainen laadunvarmistus suoritetaan asianmukaisesti.

O26 Asiakasreklamaatiot (IP)

Luvanhaltijan on taattava, että Joutsenmerkityn palvelun laatu ei heikkene luvan voimassaolon aikana. Tämän vuoksi luvanhaltijan on säilytettävä tietoja asiakasreklamaatioista.

Reklamaatiomenettely on tehtävä pohjoismaisella kielellä tai englanniksi.

- Yrityksen menettelytavat käsitellä ja tallentaa asiakasreklamaatioita.

Joutsenmerkin säännöt palveluille

Joutsenmerkittyjen palveluiden yhteydessä on käytettävä Joutsenmerkkilogoja, lupanumeroa sekä täydentävää alatekstiä.

Logon alateksti tuoteryhmälle 076 Siivouspalvelu/ikkunanpesu on:

Siivouspalvelu/Ikkunanpesu

Lisätietoa Joutsenmerkin säännöistä, maksuista ja logon käytöstä löytyy täältä.

Valvonta

Pohjoismainen ympäristömerkintä valvoo, että siivouspalvelut täyttävät Joutsenmerkin vaatimukset myös käyttöluvan myöntämisen jälkeen. Tämä voidaan tehdä esimerkiksi valvontakäynnillä tai pistokokeiden muodossa.

Lupa voidaan perua, jos ilmenee, että luvanhaltija ei täytä vaatimuksia.

Kriteerien versiohistoria

Pohjoismainen ympäristömerkintä vahvisti kriteeriversion 4 Siivouspalvelut x. xxxkuuta 202x. Kriteerit ovat voimassa xx. xxkuuta 202x saakka.

Seuraava kriteerisukupolvi (sukupolvi 5)

Seuraavan kriteeriversion olennaiset vaatimukset lisätään lausuntokierroksen jälkeen.

Liite 1 Laskentaesimerkki: vuoden aikana siivottu neliömäärä

Ylläpitosiivous

Yhtä sopimusta koskeva vuoden aikana siivottu neliömetrimäärä saadaan sopimuksessa mainitusta lattiapinta-alasta ja siivouspäivien määrästä. Eli esimerkiksi:

Yhtä sopimusta koskeva vuoden aikana siivottu neliömäärä = $n \times d$

jossa n on päivän keskimääräinen neliömetrimäärä ja d on vuoden siivouksien tai siivouspäivien lukumäärä.

Jos saman sopimuksen eri tiloilla on erilaiset siivoustiheydet, hakija voi käyttää painotettua keskimääräistä neliömetrimäärää/päivä.

Esimerkki: 1000 neliömetrin toimisto sisältyy sopimukseen, jonka mukaan saniteettitilat on siivottava 5 kertaa viikossa ja toimistotilat 2 kertaa viikossa. Jos saniteettitilat muodostavat 4 % (eli 40 neliometriä) pinta-alasta, päivän keskimääräiseksi neliömetrimääräksi tulee (n):

$$n = (40 \times 5 + 960 \times 2) / 5 = 424 \text{ neliometriä/päivä}$$

Jos sopimukseen kuuluu 235 siivouspäivää/vuosi (d), vuoden aikana siivotuksi neliömetrimääräksi tulee $235 \times 424 = 99\,640$ neliometriä.

Perussiivous ja lattioiden ylläpito

Jokaista sopimusta kohti hakija laskee yhteen perussiivotun ja/tai ylläpidetyn lattiapinta-alan neliömetrimäärän ja montako kertaa tämä siivous tapahtuu vuoden aikana. Lattioiden perussiivousta ja ylläpitoa koskeva vuoden aikana siivottu neliömetrimäärä on kaikkien näiden sopimusten neliömetrien summa. Jos perussiivous tehdään esim. joka toinen vuosi, lasketaan vuosittaiseksi pinta-alaksi puolet sopimuksen neliömetrimäärästä.

Vuoden aikana siivottujen neliömetrien kokonaismäärä

Hakija laskee yhteen kaikkien sopimusten vuoden aikana siivotun neliömetrimäärän. Tuloksena on kokonaisneliömetrimäärä.

Liite 2 Siivouspalveluille olennaiset puhdistusaineet

This appendix provides description and examples of different types of cleaning products that may be relevant, and how they are defined in the Nordic Swan Ecolabelled criteria.

Ordinary cleaning:

All products used for general cleaning on all flooring and surfaces. I. e. all-purpose cleaners and washing up liquids, heavy duty, sanitary cleaners, acid cleaner for sanitary facilities / descaling products, brown soap, soap based floor cleaners, alkaline water, probiotic water, wash-and-wax floor, spray buffering and defoamers, impregnates for mop cloths with a cleaning and disinfecting effect, stain removers, scouring creams, defoamers, and spray products with microorganisms used to clean surfaces such as flooring. In the case where an applicant must use single-use mops, the chemicals in the mops must comply with the requirements.

Laundry detergents:

All products for internal and external wash of textiles including impregnation for mops and cloths.

Window cleaning:

All products used for window cleaning, including deionized water such as ultra clean water.

Special cleaning (and is not a part of the ecolabelled service):

Chemical products i.e. used for disinfection, pool cleaning, stain removal on carpets, floor care and floor finish/wax (including floor polish, sealers, floor wax, wood oil and wax removal/strippers), wood oil, furniture polish, impregnation of stone flooring, gum and glue removal, oven cleaner, graffiti removal, cleaning of antistatic rooms, remediation work, clearing up after incidents, cleaning of ventilation ducts and, cleaning of industrial production facilities (e.g. such as clean rooms, production facilities in the food and agriculture industry), façade cleaning and washing of buildings, and operating theatres.

Cleaning of the cleaning machines is not a part of the criteria, therefore the tablets used for cleaning the cleaning machines are not included.

Ozonated water (ozone water) and electrochemically activated water (ECA water) must be considered as special cleaning if used. It's not permitted to be used by the ecolabelled service for ordinary cleaning.

Liite 3

Appendix for producers of non-ecolabelled cleaning products

Liite 4 Esimerkkejä perehdyttämisestä

Alla on esimerkkejä perehdytyksen aiheista. Seuraavat moduulit tai aiheet vastaavat pääsääntöisesti EFCI:n ja UNI-European suosituksia.

- Huonekalujen siivous.
- Lattiapintojen siivous.
- Suihkutilojen ja saniteettitilojen siivous.
- Jätteiden tunnistaminen ja lajittelu oikeisiin jakeisiin, esim. muovi, lasi, metalli sekä maatuva ja maatumaton jäte.
- Syy-yhteydet, esimerkiksi puhdistusaineiden valinta, annostelu, väärät työrutiinit ja niiden vaikutukset resurssien kulutukseen ja ympäristöpäästöihin.
- Henkilökohtainen työturvallisuus ja työterveys koskien puhdistusaineiden valintaa ja käyttöä, siivoustehtävän suunnittelu ja toteutus. Turvallisuusmääräykset. Vääristä työrutiineista ja puhdistusaineiden väärästä käsittelystä johtuva työkuormitus.
- Työtehokkuus.
- Oman yrityksen markkinointi.
- Työssä kehittyminen.
- Taloudellinen ajotapa.

Seuraavassa taulukossa on mainittu mahdollisia koulutusten aiheita ja niiden kuvauksia. Useat aiheet ovat olennaisia sekä siivouspäälliköille että siistijöille.

Aihepiiri	Aihe	Selitys
Tekniikka	Siivousvälineisiin ja niiden käyttötieteeseen liittyvä ammattitaito	Antaa riittävät tiedot omien työalueiden työn suunnitteluun toivottuun laatuun (asiakkaan toivomuksiin) ja siivoussuunnitelmaan nähden. Tavallisten ja erityisten siivoustekniikoiden ja -koneiden käyttö.
	Siivous- ja puhdistusaineisiin, kemiallisiin aineisiin ja käsitteisiin, kuten pH-arvoon ja veden kovuusasteisiin liittyvä ammattitietous	Opastusta puhdistusaineen valintaan ottaen huomioon lika, pintojen laatu, ympäristö- ja hygieniavaatimukset. Perehdytään ympäristönäkökulmasta syy-yhteyksiin esimerkiksi puhdistusaineiden valintaan, annosteluun, väärin työrutiineihin ja niiden vaikutuksiin resurssien kulutukseen ja ympäristöpäästöihin. Opastukseen sisältyvät puhdistusaineiden koostumus ja käyttö.
	Lattia-, seinä- ja kalustemateriaalit	Pintamateriaalien tunnistaminen (esim. linoleumi, muovi, betoni, sementtimosaiikki ja vastaavat) ja oikean puhdistusaineen tai käsittelymenetelmän valinta ja oikean siivoustekniikan oikeanlainen käyttö.
	Vauriot ja kuluminen	Raportoida vaurioista ja kosteudesta ja vastaavista rakennuksen huollosta vastaaville henkilöille.
	Laadunvarmistus	On osattava arvioida tehdyn työn laatu ja tehdä siivoussuunnitelma, ja asiakkaan toivomuksia vastaavat korjaavat toimenpiteet. Laadunvarmistusjärjestelmän tuntemus.
		Perehtyminen laadunvalvontajärjestelmään
Ulkoinen ympäristö	Ympäristö	Opastus asiaankuuluvasta ympäristölainsäädännöstä ja kemiallisista aineista, joita puhdistusaineet eivät saa sisältää. Perehdytään syy-yhteyksiin esimerkiksi puhdistusaineiden valintaan, annosteluun, väärin työrutiineihin ja niiden vaikutuksiin resurssien kulutukseen ja ympäristöpäästöihin.

	Pohjoismainen ympäristömerkintä	Pohjoismaisen ympäristömerkinnän ja siivouspalvelujen Joutsenmerkkikriteerien opastus.
	Taloudellinen ajotapa	Polttoainetta säästävän ajon opetusta. Ennakoiva ajo.
Työympäristö	Työympäristö, työturvallisuus ja työsuojelu	Perehdytys turvallisuusmääräyksiin, asiaankuuluvaan työturvallisuuslainsäädäntöön, vaarallisten kemikaalien luokitteluun ja kemikaalitoimittajien antamiin ja työpaikan omiin käyttöohjeisiin sekä muuta opastusta, jotta henkilökohtainen turvallisuus siivouksen aikana on riittävä.
	Ergonomia ja työympäristö	Väärin työrutiinien, työasentojen ja työvammojen yhteys. Oikeiden työrutiinien opastus
	Työsuunnittelu	Siivoussuunnitelmien laatiminen ja kehittäminen, siivousvaunujen pakkaaminen, työn suunnittelu suhteessa siivoussuunnitelmaan, laatu, työvuorot, kuormitus jne.
Palvelu		Asiakaspalvelu ja -dialogi
Johtaminen		Siivospäälliköille perehdytystä työnohjaustekniikkaan, talous- ja kustannuslaskelmiin, työpsykologiaan ja henkilöstöhallintoon.

Liite 5

Eettiset vaatimukset

Liite 6 Alihankkijat (jotka käyttävät muun muassa omia kemikaaleja) – vaihtoehto A kohdassa O24 Alihankkijoita koskevat vaatimukset

Eettiset vaatimukset:

Dokumentaatio liitteen 5 Eettiset vaatimukset mukaisesti.

Vaatus koskien Joutsenmerkityn palvelun tarjoamisessa käytettäviä puhdistusaineita – mukaan tulee liittää seuraavat tiedot:

☞ Luettelo tällä hetkellä käytössä olevista siivoustuotteista, Käytä "Template for reporting requirements" mallin "Cleaning products" taulukkoa.

Liitteessä 3 on kuvaus ja esimerkkejä erilaisista puhdistusaineista, joilla voi olla merkitystä ja siitä, miten ne on määritelty Joutsenmerkin kriteereissä.

Pohjoismainen ympäristömerkintä tarkistaa, täyttävätkö puhdistusaineet vaatimukset O8, O9 ja O10.

Vahvistamme seuraavan:

Yrityksemme suorittaa siivoustoimeksiantoja siivousyritykselle:

Päiväys	Yhteyshenkilön allekirjoitus
Yrityksen nimi	Nimenselvennys

Liite 7 Alihankkijat (jotka tarjoavat vain työntekijät) – vaihtoehto B kohdassa O24 Alihankkijoita koskevat vaatimukset

Arvonlisävero ja työnantajarekisteri:

Suomi: Yhteenvedo YTJ-tietopalvelusta, <https://tietopalvelu.ytj.fi/>

Tanska: Kopio arvonlisävero- ja työnantajarekisterin rekisteröitymistodistuksesta ja CVR-tunnus.

Ruotsi: Kopio täytetystä veroviraston lomakkeesta (SKV 4820).

Norja: – Verotodistus.

– Verohallinnosta: Tiedot arvonlisäveron maksusta.

– Verovirastosta tai verohallinnosta: Tiedot työnantajamaksusta.

Islanti:

Verot ja maksut

Suomi: Selvitys siitä, että yrityksellä ei ole maksamattomia veroja tai maksuja veroviranomaisille.

Tanska: SKAT:n todistus siitä, että yrityksellä ei ole maksamattomia veroja tai maksuja veroviranomaisille Tanskassa.

Ruotsi: Kopio yrityksen viimeisimmästä tiliotteesta verovirastosta.

Norja: Mahdolliset rikkomukset käyvät ilmi verotodistuksesta, katso kohta Arvonlisävero- ja työnantajarekisteri.

Islanti:

Vahvistamme seuraavan:

- Työntekijöiden tulee käyttää näkyvillä olevaa nimikylttiä tai yrityksen korttia, jotta asiakas näkee palvelun suorittajan. Lisäksi työntekijöiden tulee voida osoittaa henkilöllisyytensä voimassa olevalla henkilöllisyystodistuksella tarvittaessa.

- Olemme mukana hakijan perehdytysohjelmassa (O22).

Päiväys	Yhteyshenkilön allekirjoitus
Yrityksen nimi	Nimenselvennys